

تاریخ صدور: شماره بازنگری : تاریخ بازنگری :	دستورالعمل تدوین، تصویب و نظارت بر پروژه‌های تحقیقاتی تقاضامحور شرکت‌های زیرمجموعه	 شرکت مدیریت منابع آب ایران شرکت آب منطقه ای البرز
---	---	--

فراخوان پژوهشی

شرکت آب منطقه ای البرز در نظر دارد نسبت به انتخاب مشاور پژوهشی برای
**"تحلیل حکمرانی در اراضی بستر و حریم رودخانه ها و سایر مجاری آبی با
 تاکید بر تعارض حقوق دولت با اشخاص"** از طریق فراخوان اقدام نماید. لذا
 بدینوسیله از کلیه دانشگاه ها، موسسات تحقیقاتی و پژوهشی و مراکز آموزش
 عالی و پژوهشی دعوت میشود ضمن مطالعه توضیحات مندرج در فرم سفارش
 پروژه (RFP)، پیشنهاد خود را در قالب فرم پروپوزال، به همراه نامه پوششی،
 تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۰ ارسال فرمایند.

ایمیل: research@albrw.ir

تلفن: ۰۲۶۳۵۷۷۰۰۰۰ - داخلی ۱۱۴

تاریخ صدور: شماره بازنگری: تاریخ بازنگری:	دستورالعمل تدوین، تصویب و نظارت بر پروژه‌های تحقیقاتی تقاضامحور شرکت‌های زیرمجموعه	 شرکت آب منطقه ای البرز
---	---	--

پیوست ۱- فرم تدوین و ارائه عناوین سفارش پروژه‌های تحقیقاتی شرکت‌های زیرمجموعه (RFP)

عنوان پروژه: تحلیل حکمرانی در اراضی بستر و حریم رودخانه ها و سایر مجاری آبی با تاکید بر تعارض حقوق دولت با اشخاص	
مبلغ تخمینی (میلیون ریال): ۶۰۰	مدت زمان تقریبی انجام پروژه (ماه): ۱۲
مصرف کنندگان نتایج این تحقیق: وزارت نیرو، شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران، شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و امورات منابع آب تابعه، ادارات ثبت اسناد و املاک استان‌ها	

۱- تعریف دقیق مسئله (همراه با معرفی مصادیق یا نمونه‌های عینی موضوع در استان):

بسیاری از اشخاص مجاور رودخانه‌ها در دهه‌های اخیر و به استناد اسناد قدیمی، در اجرای قانون حدنگار جهت اخذ سند تک برگ به ادارات ثبت اسناد و املاک مراجعه می‌نمایند و در استعلام ادارات ثبت اسناد و املاک از شرکت‌های آب منطقه‌ای از منظر تداخل محدوده مالکیت اشخاص با بستر و حریم رودخانه مورد استعلام به جهت تداخل اراضی اشخاص با بستر و حریم رودخانه‌ها، حسب مورد کل یا قسمتی از اراضی متقاضی به عنوان بستر یا حریم رودخانه اعلام و با محدودیت در دریافت ارائه خدمات از شهرداری، بنیاد مسکن و غیره مواجه می‌شوند. در این میان بسیاری از این اسناد نیز به صورت حدی به حدی (فاقد مساحت) بوده و محدوده‌ای از حدود اربعه ملک، به رودخانه منتهی است. در این حالت، مطابق اصل ۴۵ قانون اساسی، قانون آب و نحوه ملی شدن آن و قانون توزیع عادلانه آب که بستر رودخانه‌ها جزو مشترکات و ثروت عمومی قرار گرفته است، تعیین پهنای بستر رودخانه و حریم جزو صلاحیت‌های وزارت نیرو است و در چنین مواردی شرکت‌های آب منطقه‌ای ابتدا مبادرت به محدودیت بستر و حریم رودخانه اقدام می‌نمایند و اراضی مازاد متقاضی که دارای سند حدی به حدی است خارج از بستر و حریم بوده و حتی گاهی ممکن است کل اراضی مورد ادعای متقاضی در بستر و حریم واقع گردد. لذا شاهد یک نوع تعارض بین حقوق مالکانه اشخاص که دارای سند مالکیت هستند و از طرف دیگر مالکیت حاکمیت بر اراضی بستر رودخانه و محدودیت بر اراضی حریم رودخانه بر حقوق اشخاص تاثیر می‌گذارد و سبب طرح دعاوی متعدد در مراجع قضایی و کمیسیون ماده (۳) بستر و حریم رودخانه، کمیسیون رسیدگی به امور آب‌های زیرزمینی و دیوان عدالت اداری شده است که باید مسئله شناسی و ارائه راهکارهای این تعارضات بررسی گردد.

۲- تبیین ضرورت و نیاز اساسی برای انجام این تحقیق:

نظر به اخذ اسناد مالکیت توسط اشخاص در سابق برای بستر رودخانه‌ها از یک طرف و لزوم مالکیت حاکمیت بر اراضی بستر رودخانه‌ها این مساله سبب تعارض مالکیت و چالش‌های متعدد برای وزارت نیرو و شرکت‌های آب منطقه‌ای شده است. نحوه تعیین محدوده بستر و حریم که ملاک آن دوره بازگشت ۲۵ ساله است مستند به آیین نامه سال ۱۳۷۹ مربوط به بستر و حریم رودخانه مصوب هیات وزیران است این در حالی است که نمی‌توان برای تمامی رودخانه‌ها این موضوع را ملاک نظر قرار داد. مضافاً اینکه در ماده (۲) قانون توزیع عادلانه آب دوره بازگشت ۲۵ ساله به عنوان یک عامل برای تعیین محدوده بستر و حریم رودخانه در نظر نگرفته شده

تاریخ صدور: شماره بازنگری: تاریخ بازنگری:	دستورالعمل تدوین، تصویب و نظارت بر پروژه‌های تحقیقاتی تقاضامحور شرکت‌های زیرمجموعه	 شرکت آب منطقه ای البرز
---	---	--

است. لذا شاهد آن هستیم که شیوه تعیین بستر و حریم با معیار و ملاک ثابت انجام نشده و حقوق ذینفعان را به چالش و دولت را نیز به واسطه طرح دعاوی مختلف توسط شهروندان در مضیقه گذارده است.

همچنین با توسعه شهرها شاهد آن هستیم که برخی از رودخانه نیز تبدیل به مسیل های متروکه شده که فاقد حوضه آبریز هستند. مسیل هایی که جزو محدوده شهری بوده و در آن ساخت و ساز و تاسیسات شهری احداث شده است ولی در اخذ سند تک برگ به دلیل مسیل بودن با مخالفت وزارت نیرو مواجه می شوند.

۳- سوالات اساسی تحقیق:

- ۱) چگونه می توان نسبت به تراحم بین حقوق اشخاصی که در گذشته برای بستر رودخانه ها سند گرفته اند و حفظ اراضی بستر رودخانه ها به عنوان وظیفه حاکمیتی وزارت نیرو جمع نمود؟
- ۲) آیا اصولا مالکیت اشخاصی که در بستر رودخانه سند گرفته اند از منظر حقوق آب صحیح است؟

۴- دستاوردهای کاربردی این تحقیق برای بخش آب استان (با انجام آن، چه مسائلی از بخش آب استان حل خواهد شد؟):

پیشنهادهای عملی و کاربردی برای برون رفت از وضعیت موجود با تهیه پیش نویس جهت اصلاح یا الحاق موادی به قانون توزیع عادلانه آب

۵- الزامات مورد نظر کارفرما جهت لحاظ نمودن در متدولوژی تحقیق :

- پژوهش به صورت کاملا کاربردی صورت پذیرد.
- نتایج حاصل از پژوهش منتج به پیشنهادات تقنینی و اجرایی باشد.
- پروژه در محدوده عنوان پژوهش صورت پذیرد و از بررسی موارد غیر مرتبط خودداری گردد.

۶- حداقل تخصصهای مورد نیاز در تیم پژوهشی :

ردیف	تخصص	حداقل مدرک مورد نیاز	تعداد	ردیف	تخصص	حداقل مدرک مورد نیاز	تعداد
۱	حقوق آب	دکتری تخصصی	۱	۵			
۲	حقوق ثبت	دکتری تخصصی	۱	۶			
۳	حقوق خصوصی	دکتری تخصصی	۱	۷			
۴	علوم و مهندسی آب (گرایش رودخانه)	دکتری (تخصصی)	۱	۸			

۷- توضیحات (در صورت نیاز):

مشکل اصلی: تعارض حقوق مالکانه اشخاص با مالکیت حکومت بر اراضی بستر رودخانه ها